

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Kuntatilaisuus 12.5.

Julkisen henkilöliikenteen tuet
(joukkoliikenteen valtionavustukset)

Tilaisuuden ohjelma

- ▶ Julkisen henkilöliikenteen rahoitus valtion talousarviossa
- ▶ Traficomien valtionavustukset
- ▶ Valtionavustuksen hakuprosessi ja aikataulut
  - ▶ Hakukriteerit
  - ▶ Haeavustuksia.fi -palvelun käyttö, valtuudet
- ▶ Hakuun tulleita kysymyksiä

Julkisen henkilöliikenteen rahoitus valtion talousarviossa

- ▶ Valtion talousarvio 31.20.21. **”Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen”**
- ▶ Alueellinen ja paikallinen liikenne (3v. Siirtomääräraha) sisältää:
  - ▶ Traficomien linja-autoliikenteen hankinnat
  - ▶ Valtionavustukset peruskunnille sekä pienille TVV:lle
- ▶ Vuodelle 2026 tavoitteena sama rahoitustaso valtionavustuksissa kuin 2025, kuntakohtaisia muutoksia tulee
- ▶ Liikenteen hankintojen taloudellinen tilanne haastava tuleville vuosille

Määrärahan käyttö (2026)	1000 euroa
Junaliikenteen ostot	45 170
Alueellinen ja paikallinen liikenne (ml. valtionavustukset)	32 329
Suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tuki	9 750
Keskisuurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tuki	8 125
Lentoliikenteen ostot	10 600
Kehittämishankkeet	750
Liikkumisen ohjaus	600
Yhteensä	107 324

Traficomin valtionavustukset julkiseen henkilöliikenteeseen

- ▶ ELY-keskuksista siirtyneiden joukkoliikenteen valtionavustusten kriteerien ja menettelyiden yhdenmukaistaminen ja siirtyminen Haeavustuksia.fi -palveluun vuodesta 2026 alkaen
- ▶ Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne12):
  - ▶ Valtio (Liikenne- ja viestintävirasto ja liikenne- ja viestintäministeriö) tarkistaa joukkoliikenteen valtionavustusten jakoperusteet kaupunkiseuduille, kaupungeille ja kunnille perustuen valtakunnallisen liikennejärjestelmän tavoitteisiin, erityisesti toimivuuteen ja kestävyYTEEN, ja niitä koskeviin strategisiin tavoitteisiin.
  - ▶ Tarkistus jakoperusteisiin sekä tarvittavat päivitykset liikenteen palvelujen valtionavustuksista annettuun asetukseen ajoitetaan siten, että tarvittavat muutokset toteutetaan seuraavalla MAL-sopimuskaudella (2028 alkaen)
- ▶ Kehittämishankerahoitusta mm. liikkumisen ohjauksen ja tieliikenteen turvallisuustoiminnan hankeavustukset, kävelyn ja pyöräliikenteen avustukset

Julkisen henkilöliikenteen valtionavustushaku 2026 auki haeavustuksia.fi-palvelussa

- ▶ Valtionavustuksen hakukohteena:
  - ▶ Palvelusopimusasetuksen mukaiset liikenteen ostot (kunnan omat hankinnat)
  - ▶ Hintavelvoitteesta maksettava korvaus (Ent. UUDELYn kunnat)
- ▶ Liikenteen ostoista valtionavustuskelpoista on liikenteen hankinnan nettokustannukset eli liikenteen hankinnan kustannukset vähennettynä siitä saatavilla tuloilla (lipputulot)
  - ▶ Kts. Hakukriteerit ja hakuilmoituksen ehdot
- ▶ Valtionavustus on harkinnanvarainen
- ▶ Hakuaika päättyy 8.6.2026 kello 16.00
  - ▶ <https://www.haeavustuksia.fi/fi/haku/va-trafficom-2026-4/>
  - ▶ **Myöhässä saapuneita hakemuksia ei käsitellä**

Hakemuksen sisältö, haeavustuksia.fi lomakkeen tiedot

- ▶ Avustuksen käyttötarkoitus, mihin tarkoitukseen avustusta haetaan (julkinen kuvaus)
  - ▶ Lyhyt kuvaus liikenteestä
- ▶ Alueellinen kohdentuminen
- ▶ Hankkeen nimi
- ▶ Hankkeen alkaminen ja päättyminen
- ▶ Kriteerien merkitsemine: Hankittavan liikenteen valtionavustuskelpoisuuden täyttyminen tai hintavelvoitteiden korvaaminen
- ▶ Kustannusten ilmoittaminen lomakkeella ja pakollisella liitteellä
  - ▶ Palvelujen (liikenteen) ostot
  - ▶ Muut tulot (lipputulot, muut tulot)
- ▶ Haettava valtionavustus kohdassa "omaan toimintaan"

Hakemuksen sisältö, liitetiedostot

- ▶ **Liite:** Laskelma avustettavan liikenteen kustannuksista, Excel-pohja saatavissa Traficomien verkkosivuilta. Linkki hakuilmoituksessa.
- ▶ **Liitteet:** Liikennekokonaisuuksien 1-10 liikennöintisopimukset sekä esite, aikataulu tai muu kuvaus liikenteestä

Liite: laskelma avustettavan hankkeen kustannuksista

Liikennekokonaisuuden kuvaus	Hankinta-kustannukset € (alv 0 %)	Bruttoliikenteen lipputuloarvio € (alv 0 %)	Kokonais-kustannukset € (alv 0 %)	Hankintatapa (brutto / netto) tai hintavelvoite
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 1</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 2</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 3</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 4</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 5</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 6</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 7</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 8</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 9</i>			0,00	
<i>Kuvaa lyhyesti liikennekokonaisuus 10</i>			0,00	
Summa syötetään valtion-avustushakemuksen kohtaan "Palvelujen ostot"	0,00			
Summa syötetään valtion-avustushakemuksen kohtaan "Muut tulot"		0,00		

Valtionavustuskelpoisen liikenteen kriteerit

▶ Hankittavan liikenteen valtionavustuskelpoisuuden kriteerit

- ▶ Liikenne on avointa kaikille matkustajille.
- ▶ Liikennettä ajetaan (tai tarjotaan ajettavaksi) vähintään neljänä viikonpäivänä viikossa ympäri vuoden
- ▶ Liikenne ajetaan kaikkina liikennöintipäivinä pääosin samalla reitillä tai liikennöintialueella. Esimerkiksi liikenne voi suuntautua eri päivinä kunnan eri osiin, mutta taajamassa ajetaan joka päivä samalla reitillä.
- ▶ Liikenne perustuu sopimuspuolien solmimaan kirjalliseen ja määräaikaiseen sopimukseen.
- ▶ Liikennettä ei rahoiteta muulla julkisella tuella, rahoituksella, valtionosuudella tai valtionavustuksella.
- ▶ Liikenne hankitaan hankintasäädösten perusteella.
- ▶ Liikenteen aikataulut ovat saatavilla verkosta jostakin yleisesti käytetystä reittioppaasta tai aikatauluhausta
- ▶ **Valtionavustusta voidaan myöntää** harkinnan mukaan liikenteeseen, joka on saanut valtionavustusta vuonna 2025, mutta joka ei täytä kaikkia edellä mainittuja kriteereitä.
- ▶ **Valtionavustusta ei myönnetä** Traficomin hankkimaan liikenteeseen, jonka rahoitukseen kunta osallistuu (ns. yhteishankinnat).

Aikataulut

- ▶ Avustuspäätökset tehdään elokuussa 2026
  - ▶ Hyväksyttävät valtionavustuskelpoiset kustannukset 1.1.2026-31.12.2026
- ▶ Valtionavustus maksetaan jälkikäteen yhdessä erässä kun kustannuksista on toimitettu selvitys
  - ▶ Maksatushakemus ja raportointi tehdään haeavustuksia.fi –palvelussa, määräaika alustavasti helmi-maaliskuu 2027
  - ▶ Maksatukset tehdään yhdessä osassa keväällä 2027
- ▶ Vuoden 2027 valtionavustushaku avataan haeavustuksia.fi –palvelussa, tavoitteena alkuvuosi 2027

Haeavustuksia.fi

Valtiokonttorin valtionavustuspalvelut

- ▶ Valtionavustustoiminnan verkkopalveluihin kuuluu kolme palvelua:
  - Haeavustuksia.fi valtionavustusten hakijoille ja saajille.
  - Hallinnoivavustuksia.fi valtionapuviranomaisille.
  - Tutkivavustuksia.fi kaikille, jotka haluavat tietoa miten paljon ja kenelle valtionavustuksia on myönnetty.
- ▶ Valtionapuviranomaiset julkaisevat Haeavustuksia.fi-palvelussa tiedot kaikista haettavissa olevista valtionavustuksista. Palvelu mahdollistaa avustuksen
  - hakemisen
  - avustusta koskevan päätöksen vastaanottamisen
  - päätöstä seuraavat toimenpiteet, kuten maksatuksen ja avustuksen käytön raportoinnin.
- ▶ <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/valtionavustuspalvelut/haeavustuksia/>

Tunnistautuminen ja valtuudet

- ▶ Valtionavustusten hakeminen sekä valtionavustuksiin liittyvä muu asiointi edellyttää Haeavustuksia.fi-palveluun tunnistautumista. Palveluun kirjaudutaan käyttämällä **Suomi.fi-tunnistusta**, eIDAS tunnistautumista tai Finnish Authenticator-sovellusta.
- ▶ Suomalaisen yritys- ja yhteisötunnuksen (Y-tunnus) omaavaan yrityksen tai yhteisön puolesta asiointi edellyttää Suomi.fi-palvelussa annettua valtuutta.
- ▶ Valtuuksia hallinnoidaan Suomi.fi-valtuudet palvelussa: <https://www.suomi.fi/valtuudet>
- ▶ Lisätietoja tunnistautumisesta ja valtuuksista:
  - ▶ <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/sahkoiset-asiointipalvelut/haeavustuksia/#tunnistautuminen>

Haeavustuksia.fi käytössä olevat valtuudet

- ▶ Yhteisön puolesta asioinnissa on käytössä kolme valtuusasiaa eli valtuutta:
  - ▶ Valtionavustusten hakeminen ja tietojen hallinnointi (laajin)
Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä toimenpiteitä, toimittaa ne käsiteltäväksi sekä peruuttaa hakemuksen ja hallinnoida valtuuttajaan liittyviä tietoja.
  - ▶ Valtionavustusten hakeminen
Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä toimenpiteitä, toimittaa ne käsiteltäväksi sekä peruuttaa hakemuksen.
  - ▶ Valtionavustusten hakemisen valmistelu
Valtuutettu voi valmistella valtionavustusten hakemista ja avustuksiin liittyviä jatkotoimenpiteitä.
- ▶ Yhteisössä vähintään yhdellä on oltava laajin valtuus, jolla voidaan palvelussa ylläpitää myös yhteys- ja pankkitietoja.

Hakuvinkkejä ja ohjeita

- ▶ **Hakuaika päättyy 8.6.2026 klo 16.00 ja se on ehdoton.**
  - ▶ Traficom voi tehdä hakemukseen täydennyspyynnön. Esimerkiksi, jos sopimus liikenteestä allekirjoitetaan vasta hakuajan päätyttyä. Täydennyspyynnöt menevät myös haeavustuksia.fi -palvelun kautta
- ▶ Hakemus tulee **sekä allekirjoittaa että lähettää** palvelussa
- ▶ HUOM! Haeavustuksia.fi-sivuston kautta hakeminen edellyttää hakijalta suomi.fi-tunnistautumista organisaation edustajana. Valtuutus toimia organisaation nimissä kannattaa hakea hyvissä ajoin ennen hakemuksen jättämistä.

Traficom

Haun sisältöön liittyvät kysymykset
joukkoliikenne@traficom.fi

Valtiokonttori

Valtiokonttorin Valtionavustuspalvelut tukee Haeavustuksia.fi-palvelun käyttöön liittyvissä teknisissä kysymyksissä.

<https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/valtiovustuspalvelut/haeavustuksia/#kayttoohjeet-hakijalle>

Asiakaspalvelu sähköpostilla:
tuki.haeavustuksia@valtiokonttori.fi

Asiakaspalvelu puhelimitse:
Ma, ke ja pe klo 14-16
Puh. +358 295 50 3760

Digi- ja väestötietovirasto

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) tukee Suomi.fi-tunnistukseen ja -valtuuksiin liittyvissä kysymyksissä.

<https://dvv.fi/organisaatioiden-asiakaspalvelu>

Kysymyksiä ja vastauksia

- ▶ Kuntamme liikenne on tällaista... Onko se valtionavustuskelpoista?
  - Peruskuntien liikenteen valtionavustuskelpoisuuden kriteerit on esitetty hakuilmoituksessa kohdassa Myöntöperusteet "Mihin käyttötarkoitukseen avustusta voidaan myöntää". Tarkistakaa kriteerit ja selvittäkää, onko hankkimanne liikenne kriteerien mukaista.
  - Ennakollista päätöstä siihen, onko joku liikenne valtionavustuskelpoista, emme valitettavasti voi antaa.
- ▶ Onko valtionavustuksilla vaikutuksia yhteishankintoihin
  - Ei, yhteishankinnat on oma kokonaisuutensa ja yhteistyötä jatketaan kuntien kanssa. Yhteishankintoihin ei myönnetä valtionavustusta
- ▶ Miten toteutuneet kustannukset todennetaan?
  - Kustannukset todennetaan raportointivaiheessa kirjanpidon otteella tai vastaavalla talousdokumentilla. Raportoinnista ohjeistetaan tarkemmin valtionavustuspäätöksessä

Kysymyksiä ja vastauksia, täydennetty tilaisuudessa tulleiden kysymysten perusteella

- ▶ Voiko kutsuliikenteeseen saada valtionavustusta?
  - Kutsuliikenteelle voidaan myöntää valtionavustusta, mikäli valtionavustuksen kriteerit täyttyvät
- ▶ Mistä tulee rajaus liikenteen tarjoamisesta 4 päivänä viikossa ympäri vuoden?
  - Valtionavustuksella halutaan kannustaa riittävän hyvätasoiseen joukkoliikennepalveluun. Mikäli liikentelle ei asetettaisi kriteereitä ja kaikki kuntien hankkima liikenne olisi valtionavustuskelpoista, valtionavustuksen keskimääräinen määrä jäisi pieneksi. Juurisyy kriteereissä on valtion tiukka määrärahatilanne

Kiitos!

Toni Bärman, Traficom

Lisätiedot ja kysymykset valtionavustushaun sisältöön:

Joukkoliikenne@traficom.fi